

POLISH SCIENCE JOURNAL

INTERNATIONAL SCIENCE JOURNAL

Issue 2(35)
Part 1

Warsaw • 2021

 iScience® Poland

POLISH SCIENCE JOURNAL

ISSUE 2(35)
Part 1

INTERNATIONAL SCIENCE JOURNAL

WARSAW, POLAND
Wydawnictwo Naukowe "iScience"
2021

ISBN 978-83-949403-4-8

POLISH SCIENCE JOURNAL (ISSUE 2(35), 2021) - Warsaw: Sp. z o. o. "iScience", 2021. Part 1 – 164 p.

Editorial board:

Bakhtiyor Amonov, Doctor of Political Sciences, Associate Professor of Tashkent University of Information Technologies

Bugajewski K. A., doktor nauk medycznych, profesor nadzwyczajny Czarnomorski Państwowy Uniwersytet imienia Piotra Mohyły

Tahirjon Z. Sultanov, Doctor of Technical Sciences, docent

Shavkat J. Imomov, Doctor of Technical Sciences, professor

Sayipzhan Bakizhanovich Tilabaev, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor. Tashkent State Pedagogical University named after Nizami

Temirbek Ametov, PhD

Marina Berdina, PhD

Hurshida Ustadjalilova, PhD

Dilnoza Kamalova, PhD (arch) Associate Professor, Samarkand State Institute of Architecture and Civil Engineering

Oleh Vodianyi, PhD

Languages of publication: українська, русский, english, polski, беларуская, казакша, o'zbek, limba română, кыргыз тили, ჯუჯრტუ

Science journal are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post-graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees.

The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

ISBN 978-83-949403-4-8

© Sp. z o. o. "iScience", 2021

© Authors, 2021

УДК 37

Шоймардонова Мухсина Рахматовна
директор школы №6,
Умеджонова Малика Лукмоновна
магистр 2-го курса,
Умеджонова Лобар Фарходовна
студент
Бухарский государственный университет
(Бухара, Узбекистан)

ЛИЧНЫЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ УЧИТЕЛЯ

Резюме: в статье представлена информация о личностных и профессиональных особенностях учителя.

Ключевые слова: учитель, профессиональное мастерство, педагогическое мастерство, личные качества, культура.

PERSONAL AND PROFESSIONAL CHARACTERISTICS OF A TEACHER

Summary: the article provides information about the personal and professional characteristics of the teacher.

Keyword: teacher, professional skills, pedagogical skills, personal qualities, culture.

Kadrlar tayyorlash milliy dasturi raqobatbardosh kadrlar tayyorlovchi pedagogga qo'yiladigan zamon talablari majmuini belgilaydi. Bir-biriga bog'liq bo'lgan talablarning majmui, pedagogning umumlashtirilgan modelini tashkil etadi. Umumlashgan modelga muvofiq o'qituvchiga qo'yiladigan asosiy talablar quyidagilardan iborat: ta'lim berish mahorati; tarbiyalay olish mahorati; o'quv-tarbiya jarayonida inson omilini ta'minlovchi shaxsiy fazilatlari; ta'lim oluvchilarning bilimlarini xolisona baholay olish va nazorat qila olish mahorati va h.k.

Bugungi kun mutaxassisi har tomonlama rivojlangan yuqori darajadagi intellektga ega bo'lgan, fan asoslarini chuqur o'rgangan bilimdon, zukko, dono, fidoiy, ma'rifatli va ma'naviyatli inson bo'lishi kerak. U o'z mutaxassisligi, masalan, matematiklikdan tashqari, xorijiy tillardan birini bilishi hamda AKT dan foydalana olishi shart. Zamonaviy pedagog yuqori madaniyatli, xalqimiz tarixini chuqur biladigan va uning kelajagi uchun jon kuydiradigan insonparvar va oliyjanob kishi bo'lishi kerak. Uzluksiz ta'lim tizimini amalga oshirish jarayonida yosh avlodni ko'ngildagidek o'qitish va tarbiyalash haqida gap borar ekan, bunday g'oyat murakkab va ko'p qirrali vazifani faqat yuksak malaka va pedagogik mahoratga ega bo'lgan o'qituvchi kadrlar bilangina amalga oshirish mumkinligini ta'kidlash lozim. Shunday ekan, o'qituvchilik - katta san'atdir. Bu san'atga u yoki bu pedagog osongina, o'z-o'zidan erisha olmaydi. Shuning uchun, o'qituvchilik kasbiga, ya'ni sog'lom avlod uchun chinakam murabbiy bo'lishga havasi, ishtiyoqi zo'r, zamon talablarini tez va chuqur tushunadigan, o'zining ilmiy, ijtimoiy-siyosiy saviyasini, pedagogik mahoratini izchillik bilan amalga oshirib boruvchi, mustaqillik g'oyasi va mafkurasi bilan puxta qurollantirilgan, haqiqiy vatanparvar va mehnatsevar

kishilargina erisha oladilar. Pedagogik mahorat tug'ma talant yoki nasldan-naslga o'tuvchi xususiyat emas, balki uning negizida izlanish va ijodiy mehnat yotadi. Shuning uchun ham pedagogik mahorat hamma o'qituvchilar uchun standart, ya'ni bir qolipdagi ish usuli emas, balki u har bir o'qituvchining o'z ustida ishlashi, ijodiy mehnati jarayonida tashkil topadi va rivojlanadi. Bu jarayonda ilg'or o'qituvchining pedagogik mahorati va tajribalarini boshqa o'qituvchi o'rganishi, undan ijodiy foydalanishi va o'z faoliyatini ilg'or tajribalar bilan boyitishi zarur. O'qituvchining pedagogik mahorati, asosan, sinfda, auditoriya mashg'ulotlarida yaqqol ko'rinadi. Chunki o'quv mashg'ulotlari o'zining mazmun va mohiyatiga ko'ra o'qituvchining o'quv maskanidagi asosiy ishidir. Shuning uchun u ilmiy-g'oyaviy jihatdan yetuk va ommabop bo'lishi, turmush bilan, o'quvchilarning tayyorgarlik darajasi bilan uzviy aloqador bo'lishi zarur. Ta'lim jarayonida o'qituvchi bilan o'quvchi yoki talabalar o'rtasida o'zaro jonli til muloqoti, fikr alma-huv munosabatlari, samimiy hurmat va asosiy maqsadga erishishda yaqin hamkorlik lozim. Mazmuni sayoz, amaliy tajribadan, turmushdan ajralib qolgan, umumiy so'z va quruq nasihatg'oylikdan iborat bo'lgan, rasmiyat uchun yuzaki o'tkaziladigan dars (ma'ruza) va boshqa o'quv mashg'ulotlari o'quvchi talabalarni qiziqitirmaydi, ularni ilmiy, g'oyaviy jihatdan yetarli oziqlantirmaydi. Shu sababli, o'quv mashg'ulotlarini shunday tashkil qilish kerakki, ularning ta'sirida talabalarda shu fanga nisbatan turli qarashlar, ilmiy tafakkur va e'tiqodlar vujudga kelishi va shakllanishi kerak. Ta'lim va tarbiya jarayoni ta'sirchanligining yanada yuksak bo'lishi o'qituvchining ilmiy salohiyatiga, yoshlar oldidagi obro'siga, shaxsiy sifatlariga, ilmiy iste'dodiga, ta'lim sohasidagi tajriba va mahorati hamda o'quvchi yoki talabalar bilan o'matilgan do'stona munosa-batiga bog'liqdir.

Zamonaviy o'qituvchi shaxsida quyidagi fazilatlar namoyon bo'lishi kerak:

1. O'qituvchi jamiyat ijtimoiy hayotida ro'y berayotgan o'zgarishlar, olib borilayotgan ijtimoiy islohotlar mohiyatini chuqur anglab yetishi hamda bu borada o'quvchilarga to'g'ri, asosli ma'lumotlarni berib borishi lozim.
 2. Zamonaviy o'qituvchi ilm-fan, texnika va texnologiya yangiliklari va yutuqlaridan xabardor bo'lishi talab etiladi.
 3. O'qituvchi o'z mutaxassisligi bo'yicha chuqur va puxta bilimga ega bo'lishi, o'z ustida tinimsiz ishlashi va izlanishi lozim.
 4. O'qituvchi pedagogika va psixologiya fanlari asoslarini puxta bilishi, ta'lim-tarbiya jarayonida o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlarini inobatga olgan holda faoliyat tashkil etishi kerak.
 5. O'qituvchi ta'lim-tarbiya jarayonida eng samarali shakl, metod va boshqalardan unumli foydalana olish imkoniyatiga ega bo'lmog'i darkor.
 6. O'qituvchi ijodkor, tashabbuskor va tashkilotchilik qobiliyatlariga ega bo'lishi shart.
 7. O'qituvchi yuksak darajadagi pedagogik mahoratga erishishi lozim.
 8. O'qituvchi yuksak nutq madaniyatiga ega bo'lishi va uning nutqi bir qator sifat va xususiyatlarga ega bo'lishi kerak.
 9. O'qituvchi kiyinish madaniyatiga ega bo'lishi lozim.
 10. O'qituvchi shaxsiy hayotda pok, atrofdagilarga o'rnak bo'la olishi lozim.
- O'qituvchi shaxsining mazkur talablarni o'zida aks ettira olgan ichki va tashqi qiyofasi uning o'quvchilar va hamkasblari hamda ota-onalar o'rtasida obro'-e'tibor qozonishini ta'minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ornonov Hojiqul Tovboyevich, Xo'jayev Nutfillo, Madyarova Svetlana Aminovna, Eshchonov Erkaboy Uskinovich "PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA PEDAGOGIK MAHORAT" Darslik 2009 yil
2. Бердиева С.М., Имомова Ш.М. Использование инновационных технологий на уроках информатики// Наука, техника и образование. 2018.10 (51). С. 28-31.

Курбонов Шомирза Шорасулович, Усманова Диёра Ровшанбековна, Курбанов Сардорбек Азимбоевич, Кузиев Шерзод Худойберганович, Адашов Фаёз Суръатович (Ташкент, Узбекистан) ВЫБОР КОМПЛЕКСНОГО ЛЕЧЕНИЯ ПАРОДОНТИТА (ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР).....	66
Эшонходжаев О. Д., Дусияров М. М., Шеркулов К. У., Рустамов М. И., Бобокамбаров Н. А. (Ташкент, Узбекистан) ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ АНТИСПАЕЧНОГО ПОКРЫТИЯ НА МОДЕЛИ РАНЫ ЛЕГКОГО В ЭКСПЕРИМЕНТЕ	71

SECTION: PEDAGOGY

Abdullayeva Xavoxon Yakubjonovna (Andijon, Uzbekistan) SHAXS SHAKLLANISHIDA PEDAGOGIKA FANINING O'RNI VA ANAMIYATI.....	89
Umarova Maftuna Fakhriddinovna (Kagan, Uzbekistan) IMPROVING CHILDREN'S DICTION THROUGH MUSIC AND INCREASING THEIR INTEREST IN MUSIC.....	92
Yodgorova Solixa Jamolovna (Bukhara, Uzbekistan) INTRODUCTION TO THE CONCEPT OF FUNCTION AND METHODS OF TEACHING IT	95
Нуриллоев Миршод Амрилло ўгли (Бухара, Узбекистан) МЕТОДИКА ВОЕННО-ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ И ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ.....	97
Нуриллоев Бехруз Бахтиёрович, Атоев Амонжон Ҳалим ўгли (Бухара, Узбекистан) ОСНОВНЫЕ ЗАДАЧИ МЕСЯЦА ВОЕННО-ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ И МАССОВОЙ ЗАЩИТЫ	99
Нуруллаев Феруз, Салихов Шохрух, Салимов Тимур, Шоймардонова Дилфуза (Бухара, Узбекистан) РАЗВИТИЕ РЕЧИ ДЕТЕЙ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНФОРМАЦИОННЫХ И КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ	101
Темиров Абдурахим Икром ўгли (Бухара, Узбекистан) МЕТОДОЛОГИЯ ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОВЕДЕНИЯ ВОЕННО-СПОРТИВНЫХ ФЕСТИВАЛЕЙ	104
Хайдаров З. (Самарканд, Узбекистан) ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ДЛЯ БАНКОВСКОЙ СФЕРЫ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ, ПРОБЛЕМЫ И ВОЗМОЖНЫЕ ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ	106
Шоймардонова Мухсина Рахматовна, Умеджонова Малика Лукмоновна, Умеджонова Лобар Фарходовна (Бухара, Узбекистан) ЛИЧНЫЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ УЧИТЕЛЯ	116
Эргашева Гулзода Бахтиёровна (Бухара, Узбекистан) ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО- КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ДОШКОЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ.....	119